

Dosarul nr. 3ra-1362/22
2-21129231-01-3ra-29122022

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani (jud. Gr. Cazacu)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Minciuna, Gh. Mîra, Gr. Dașchevici,)

ÎNCHEIERE

22 februarie 2023

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Aliona Miron
Nicolae Craiu

examinând admisibilitatea recursului depus de Alexei Dimitrov,
în cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată depusă
de Alexei Dimitrov împotriva Direcției de Poliție a municipiului Chișinău privind
anularea actelor administrative individual defavorabile, constatarea lezării dreptului
de acces la informație și obligarea prezentării informației solicitate,
împotriva deciziei din 18 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă:

La 1 septembrie 2021, Alexei Dimitrov a depus cerere de chemare în judecată
împotriva Direcției de Poliție a municipiului Chișinău privind anularea actelor
administrative individual defavorabile, constatarea lezării dreptului de acces la
informație și obligarea prezentării informației solicitate.

În motivarea cererii de chemare în judecată reclamantul a invocat că, la 19 mai
2021, a depus la Inspectoratul de Poliție Ciocana cerere prin care a solicitat să fie
informat privitor la cauza tergiversării examinării plângerii sale, înregistrate în REI-
II nr. 15532 din 13 noiembrie 2020, în condiția în care agentului constatator, Sorin
Crăciun, i-a fost prezentat probatoriul video ce confirmă pe deplin vinovăția
făptuitorului, Tatiana Catană, în comiterea faptelor ilicite în raport cu reclamantul
pe 13 octombrie 2020. Cererea a fost înregistrată la cancelarie sub numărul de
înregistrare D-592/21.

A menționat că, prin scrisoarea nr. D-592/21 din 9 iunie 2021 al Inspectoratului
de Poliție Ciocana, i s-a comunicat că până la moment nu a fost adoptată o decizie
pe cazul dat, iar despre decizia adoptată o să fie informat suplimentar.

La 9 iulie 2021, reclamantul a depus cerere prealabilă, solicitând anularea
răspunsului nr. D-592/21 din 9 iunie 2021 al Inspectoratului de Poliție Ciocana,

emiterea actului prin care să fie prezentată pe deplin informația solicitată în cererea D-592/21 din 19 mai 2021. Totodată, prin intermediul cererii prealabile a atenționat autoritatea publică că, în cazul nesoluționării cereri prealabile sau soluționării cu depășirea termenului legal stabilit, își rezervă dreptul de a intenta o acțiune în contenciosul administrativ, fiind posibilă și înaintarea pretenției privind compensarea prejudiciului moral cauzat prin activitate administrativă.

Prin scrisoarea nr. D-790/21 din 6 august 2021 al Inspectoratului de Poliție Ciocana, s-a comunicat că cererea nr. D-592/21 din 19 mai 2021 a fost examinată corespunzător, reiterându-se că decizia pe marginea plângerii nu a fost adoptată, iar despre adoptarea acesteia va fi informat suplimentar.

În opinia reclamantului, cererea din 19 mai 2021 urmează a fi calificată drept petiție în sensul art. 9 din Codul administrativ, întrucât s-a solicitat efectuarea unui act administrativ individual sau efectuarea unei operațiuni administrative. Iar, furnizarea informației/a răspunsului la solicitarea petiționarului constituie o formă a activității administrative în sensul art. 10 și art. 14 din Codul administrativ.

A subliniat că, prin activitatea administrativă desfășurată pe marginea cererii înregistrate sub nr. D592/21 din 19 mai 2021, Inspectoratul de Poliție Ciocana al Direcției de Poliție municipiului Chișinău nu a furnizat răspuns la întrebarea privind cauza tergiversării examinării și soluționării plângerii înregistrate în REI-II sub nr. 15532 din 13 noiembrie 2020.

Astfel, prin nefurnizarea informației solicitate și ignorarea cerinței din cererea prealabilă, pârâțul a lezat dreptul prescris în art. 4 alin. (1), art. 10 alin. (1) ale Legii nr. 982 din 11 mai 2000 privind accesul la informație și art. 34 alin. (2) din Constituție.

Reclamantul a solicitat anularea răspunsurilor nr. D-592/21 din 9 iunie 2021 și nr. D-790/21 din 6 august 2021 ale Inspectoratului de Poliție Ciocana, constatarea lezării dreptului de acces la informație și obligarea prezentării informației solicitate prin cererea nr. D592/21 din 19 mai 2021.

Prin hotărârea din 13 decembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, s-a admis cererea de chemare în judecată. S-a anulat răspunsurile nr. D-592/21 din 9 iunie 2021 și nr. D-790/21 din 6 august 2021 ale Inspectoratului de Poliție Ciocana. S-a constatat încălcarea dreptului reclamantului de a obține informația solicitată prin cererea nr. D592/21 din 19 mai 2021 adresată Inspectoratului de Poliție Ciocana. S-a obligat Inspectoratul de Poliție Ciocana să-i furnizeze lui Alexei Dimitrov informația solicitată prin cererea nr. D-592/21 din 19 mai 2021.

Pentru a decide astfel, instanța de fond a notat că furnizorul de informații nu i-a prezentat solicitantului de informații Alexei Dimitrov, cele pretinse în cererea nr. D-592/21 din 19 mai 2021 adresată Inspectoratului de Poliție Ciocana, iar răspunsurile nr. D-592/21 din 9 iunie 2021 și nr. D-790/21 din 6 august 2021 ale Inspectoratului de Poliție Ciocana nu sunt plauzibile în acest sens. Or, oferirea informațiilor și răspunsurilor revendicate de către reclamant se circumscriu competențelor funcționale ale autorității publice pârâte, iar imperiozitatea răspunsului pentru Alexei Dimitrov este unul determinant atât pentru urmarea conduitei prescrise în răspuns, cât și pentru verificarea legalității și temeiniciei acestuia.

Instanța de fond a stabilit că răspunsurile nr. D-592/21 din 9 iunie 2021 și nr. D-790/21 din 6 august 2021 ale Inspectoratului de Poliție Ciocana sunt eronate, deoarece se detașează evident de chestiunile abordate în cererea înaintată de reclamant, mai mult, este fundamentat pe dispoziții legale străine speței.

La 23 decembrie 2021, cu respectarea termenului prevăzut de art. 232 alin. (1) din Codul administrativ, Direcția de Poliție a municipiului Chișinău a depus apel nemotivat, iar la 17 martie 2022, cu respectarea termenului prevăzut de art. 232 alin. (2) din Codul administrativ, a depus motivarea acestuia împotriva hotărârii din 13 decembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, solicitând casarea hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri prin care cererea de chemare în judecată să fie respinsă.

Prin decizia din 18 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, s-a admis cererea de apel depusă de Direcția de Poliție a municipiului Chișinău, s-a casat hotărârea din 13 decembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani și s-a emis o nouă hotărâre, prin care cererea de chemare în judecată depusă de Alexei Dimitrov a fost respinsă ca neîntemeiată.

Fiind investită cu examinarea cauzei în apel, Curtea de Apel Chișinău a stabilit că Direcția de Poliție a municipiului Chișinău nu a încălcat dreptul de acces la informație a lui Alexei Dimitrov, deoarece au fost respectate prevederile legale privind examinarea cererii acestuia, fiindu-i expediate răspunsurile la toate solicitările indicate în cerere și în termenul stabilit de lege.

Instanța de apel a notat că Alexei Dimitrov nu a specificat care anume normă a Legii privind accesul la informație a fost încălcată de pârât, care ar duce la ilegalitatea răspunsului oferit. Or, prin prisma Legii nr. 982/2000, se va considera furnizare necorespunzătoare a informației, cazul în care dreptul de liber acces la informație este lezat total sau parțial, prin următoarele modalități: - furnizarea unei alte informații decât cea solicitată; - furnizarea numai a unei părți din informația solicitată; - eliberarea unui extras dintr-un document, în cazul în care acesta nu conține esența informației solicitate, esență disponibilă și care se află în posesia furnizorului; - alte situații, în care informația este furnizată, dar într-un mod neadecvat, care nu asigură finalitatea exercitării dreptului de acces la informație.

Curtea de Apel Chișinău a menționat că, nu a stabilit în acțiunile autorității publice pârâte existența vreunei modalități prin care ar fi fost lezat dreptul reclamantului/intimatului de liber acces la informație, întrucât autoritatea publică a oferit răspuns la cererea adresată de reclamant, iar dezacordul acestuia cu conținutul răspunsului oferit nu constituie temei de anulare a acestuia.

Instanța de apel a constatat că deși Alexei Dimitrov a menționat că nu i-a fost eliberată informația solicitată, totuși înscrisurile anexate la dosar demonstrează contrariul, și anume că dreptul reclamantului/intimatului de acces la informație nu a fost lezat, având în vedere că s-a stabilit cert că Inspectoratul de Poliție Ciocana și Direcția de Poliție a municipiului Chișinău nu a refuzat să-i elibereze informația solicitată, ci a comunicat petiționarului că până la moment nu a fost adoptată o decizie pe cazul dat și că despre decizia adoptată petiționarul va fi informat suplimentar.

La 18 octombrie 2022, Alexei Dimitrov a depus recurs nemotivat, care ulterior, la 23 ianuarie 2023, a fost completat cu motivare împotriva deciziei din 18 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău.

În motivarea recursului a indicat că instanța de apel nu a reținut că, în fapt, autoritatea publică, deși a întocmit un răspuns, totuși în acesta nu a oferit reclamantului/recurentului informația solicitată, or, scopul înaintării cererii nr. D-592/21 din 19 mai 2021 era de a obține un răspuns cu privire la cauza neadoptării de Inspectoratul de Poliție Ciocana al Direcției de Poliție a municipiului Chișinău a unei decizii pe marginea plângerii contravenționale. La fel, a menționat că instanța de apel a acționat contrar art. 219 din Codul administrativ, deoarece a omis să dea o apreciere în ce măsură răspunsul nr. D-592/21 din 9 iunie 2021 ar putea leza dreptul reclamantului/recurentului la liberul acces la informație. Așadar, se denotă că instanța de apel nu a stabilit starea de fapt și de drept a cauzei.

Reclamantul a susținut că instanța de apel nu a luat în considerare și alte circumstanțe ce au importanță pentru soluționarea adecvată a cauzei, și anume că termenul de examinare a cererii prealabile a fost depășit, iar cererea prealabilă nu a fost soluționată de autoritatea publică ierarhic superioară, ci de aceeași autoritate a cărei de activitate administrativă a fost contestată în ordine prealabilă. Respectiv, atât încălcarea termenului de examinare a cererii prealabile, cât și soluționarea acesteia de o autoritate ce nu dispune de acest drept conform legii reprezintă circumstanțele ce nu a fost luate în considerare de către instanța de apel

A solicitat admiterea cererii de recurs, casarea deciziei din 18 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău și emiterea unei noi decizii de menținere a hotărârii din 13 decembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani.

În conformitate cu art. 244 alin. (1) din Codul administrativ, hotărârile curții de apel ca instanță de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

În conformitate cu art. 245 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 18 octombrie 2022, iar dispozitivul acesteia a fost notificat recurentului la 26 octombrie 2022, fapt confirmat prin extrasul din poșta electronică. Decizia motivată a fost notificată recurentului la data de 22 decembrie 2022, fapt confirmat prin extrasul din poșta electronică (f. d. 148,149).

Prin urmare, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează că Alexei Dimitrov s-a conformat prevederilor legale și a depus recursul în termenul prevăzut de art. 245 din Codul administrativ.

La 23 ianuarie 2023, prin intermediul oficiului poștal, în adresa intimatei Direcția de Poliție a municipiului Chișinău a fost expediată copia recursului depus de Alexei Dimitrov, cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței.

Prin referința din 27 ianuarie 2023, Direcția de Poliție a municipiului Chișinău a solicitat ca recursul depus de Alexei Dimitrov să fie declarat inadmisibil, iar în eventualitatea admisibilității acestuia să fie respins ca neîntemeiat în temeiul art. 445 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă.

Examinând temeiurile recursului depus de Alexei Dimitrov, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele motive.

Prin prisma art. 246 alin. (1) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, în acord cu alin. (2) din art. 246 Codul administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f). Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține, cu valoare de principiu jurisprudențial, că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care, pe cale de consecință, nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, instanța de recurs reține că Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevelopativ al recursului, dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material, capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate, într-o eventuală examinare în fond și invocare *ex officio* a erorilor de drept. Instanța de recurs reține că, pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus.

Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ, și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245 alin. (2) din Codul administrativ.

În context, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme, care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ.

Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont, pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise (Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În circumstanțele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de Alexei Dimitrov.

În conformitate cu prevederile art. 230, art. 246 din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Recursul depus de Alexei Dimitrov se declară inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
Judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Aliona Miron

Nicolae Craiu